

ZAŁOŻENIA DO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO POLSKICH OBSZARÓW MORSKICH DLA ZALEWU SZCZECIŃSKIEGO

Zamawiający:

Urząd Morski w Szczecinie
Plac Stefana Batorego 4
70-207 Szczecin

Wykonawca:

Biuro Projektowe Piotr Kowalski
Ul. Kilińskiego 3
70-965 Szczecin

Praca wykonana na zlecenie Urzędu Morskiego w Szczecinie
w ramach umowy numer GPG-I-370/POWER-Z/2/9/17 z dnia 19 października 2017 r. w Szczecinie

Szczecin grudzień 2017 r.

Zamawiający:

Skarb Państwa – rep. przez Dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie
Urząd Morski w Szczecinie
Plac Stefana Batorego 4
70-207 Szczecin

Wykonawca:

Biuro Projektowe Piotr Kowalski
Ul. Kilińskiego 3
70-965 Szczecin

Założenia do planu zagospodarowania przestrzennego polskich obszarów morskich dla Zalewu Szczecińskiego opracował zespół autorski pod kierunkiem Piotra Kowalski w składzie:

- Przemysław Czerniejewski
- Marcin Gontarek
- Anna Malinowska
- Aleksandra Mikulska
- Małgorzata Wojtaś – Frankowska
- Agnieszka Zalewska
- Paweł Żebrowski
- Katarzyna Milc – Żebrowska

Zespół autorski dziękuje za wsparcie i współpracę merytoryczną zespołowi pracowników Urzędu Morskiego w Szczecinie w składzie:

Marta Konik
Barbara Cendal – Pręgowska
Marek Materac
Arkadiusz Sobolewski
Andrzej Zych
Maciej Cehak

Spis treści

1. Wstęp	4
2. Środowisko.	4
3. Obiekty chronione w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.	10
4. Gospodarcze wykorzystanie wód Zalewu	10
5. Wnioski do planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych – Zalew Szczeciński wynikające ze Studium uwarunkowań do planu zagospodarowania przestrzennego polskich obszarów morskich dla Zalewu Szczecińskiego:	15
6. Podział obszaru Zalewu Szczecińskiego na akweny	18

1. Wstęp

Założenia do Planu zagospodarowania przestrzennego polskich obszarów morskich dla Zalewu Szczecińskiego (dalej zwanym Planem) są opracowaniem pozwalającym na podjęcie decyzji, które ze złożonych wniosków i w jakim zakresie zostaną w planie ostatecznie uwzględnione, a w kolejnym etapie sformułowanie koncepcji planu by na końcu przedłożyć projekt Planu. Założenia wskazują kierunki rozwoju poszczególnych akwenów, określając wagę poszczególnych funkcji, a co za tym idzie podstawę dla dokonania ostatecznych wyborów w odniesieniu do poszczególnych wniosków złożonych do Planu.

Założenia do Planu stanowiąc będą również materiał niezbędny do sformułowania wystąpień o zakres prognozy oddziaływania na środowisko, skierowanych do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie. Procesowi opracowania projektu Planu towarzyszyć będzie stała ocena zgodności przedłożonych rozwiązań z traktowaną jako priorytet ideą ekorozwoju. Służyć temu będzie ocena oddziaływania na środowisko wypracowanych ustaleń projektu Planu.

Założenia do Planu zostaną poddane dyskusji eksperckiej, tak by poszczególne grupy przedsięwzięć znalazły pomiędzy sobą odpowiednie relacje, również w sensie listy priorytetów i ich hierarchii przestrzennej, ponieważ w różnych obszarach Zalewu nie będzie ona jednakowa. Na tym etapie uzgodnione zostaną międzybranżowo priorytety przestrzenne dla poszczególnych obszarów (akwenów) objętych Planem.

2. Środowisko.

Cały obszar Planu znajduje się w granicach obszarów Natura 2000, Obszarze Specjalnej Ochrony Ptaków „Zalew Szczeciński” PLB320009 oraz Specjalnym Obszarze Ochrony Siedlisk „Ujście Odry i Zalew Szczeciński” PLH320018.

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Zalew Szczeciński” obejmuje polską część Zalewu Szczecińskiego. Od północy zamykają go wyspy Uznam i Wolin. Akwen wodny to zatoka Morza Bałtyckiego, oddzielona od niego wyspami Wolin i Uznam, do którego uchodzą rzeki Odra, Wkra i Piana. Na południe ostoja przeciąga się na Roztokę Odrzańską i ujście Odry Zachodniej do wysokości Polic, obejmując tam wyspy: Karw Wielki, Długi Ostrów i Radzin.

Obszar „Ujście Odry i Zalew Szczeciński” obejmuje dolny odcinek Odry, Zalew Szczeciński, Wyspę Chrząszczewską i Zalew Kamieński. Najbardziej naturalne elementy tego obszaru to Zalew Kamieński i Dziwna (znajdujące się poza granicami opracowania). Charakterystycznymi zjawiskami są delty wsteczne, tworzące się przy wylotach ramion ujściowych Zalewu Szczecińskiego do Świny, Dziwny i Piany, oraz tzw. „cofki”, powstające w wyniku działania wiatrów północnych i napływu wód morskich do zalewu.

Położenie obszaru planu w granicach ww. obszarach chronionych determinuje podejście do pracy nad założeniami do opracowywanego Planu.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 sporządza projekt planu ochrony, który ustanawiany jest w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego ds. środowiska. Organem odpowiedzialnym za sporządzenie planów ochrony dla ww. obszarów Natura jest dyrektor urzędu morskiego w Szczecinie. Obecnie trwają prace nad ustanowieniem planu ochrony dla tych obszarów. Dostępne są projekty rozporządzenia Ministra Środowiska z dn. 23 lipca 2015 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla obszaru Natura 2000 „Zalew Szczeciński” i „Ujście Odry i Zalew Szczeciński”, który jest wynikiem szeregu prac, analiz i uzgodnień.

W projekcie planu ochrony dla obszaru „Zalew Szczeciński” wskazane zostały zagrożenia istniejące i potencjalne dla przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000. Zagrożenia te wynikają z różnych działalności człowieka.

Zagrożenia istniejące:

- ✓ Zalesianie refulatów spowoduje utratę miejsc odpoczynku.
- ✓ Wycinanie lasów, w szczególności starodrzewia oraz usuwanie martwych i umierających drzew spowoduje likwidację naturalnych miejsc lęgowych.
- ✓ Farmy wiatrowe lokalizowane w sąsiedztwie zmniejszają atrakcyjność terenów lęgowych i mogą stanowić źródło dodatkowej śmiertelności.
- ✓ Mosty przecinające korytarz ekologiczny w czasie złych warunków atmosferycznych stanowią ważne źródło dodatkowej śmiertelności ptaków.
- ✓ Linie elektroenergetyczne przecinające korytarz ekologiczny w czasie złych warunków atmosferycznych stanowią ważne źródło dodatkowej śmiertelności ptaków.
- ✓ Rozbudowa obszarów portowych (pirsy, przystanie turystyczne, mola) Powiększanie istniejącej zabudowy hydrotechnicznej brzegów zbiorników wodnych i rzek spowoduje likwidację żerowisk i miejsc odpoczynku dla ptaków lęgowych.
- ✓ Przekształcenie wyspy z kolonią lęgową na zabudowę mieszkaniową oraz rekreacyjno-usługową.
- ✓ Tereny zurbanizowane, a zwłaszcza zabudowa rozproszona, powoduje zmniejszenie się arealu dostępnych siedlisk lęgowych.
- ✓ Sieci są źródłem dodatkowej śmiertelności.
- ✓ Kłusownictwo.
- ✓ Koszenie trzciny bez pozwolenia, a także z pozwoleniem, ale w okresach, miejscach i w sposób niezgodny z zapisami dokumentu zmniejsza wielkość populacji.
- ✓ Sporty i różnego rodzaju formy czynnego wypoczynku (w szczególności quady, motocykle crossowe, kitesurfing, łodzie motorowe, skutery wodne).
- ✓ Wypalanie łąk i trzcinowisk w okresie lęgowym, melioracje i osuszanie siedlisk łąkowych, planowanie budowy nowych wałów.
- ✓ Zamieranie drzew na wyspie Chełminek spowoduje spadek sukcesu lęgowego i zmniejszenie się kolonii lęgowej. Przy braku alternatywnych

- miejsc lęgowych, prawdopodobnie liczba par lęgowych w perspektywie wieloletniej zacznie zmniejszać się.
- ✓ Drapieżnictwo ze strony dzika, lisa, norki amerykańskiej, szopa pracza i jenota redukuje liczebność populacji cennych gatunków.
 - ✓ Naturalne wahania poziomu wód mogą powodować znaczne wahania liczebności populacji.

Zagrożenia potencjalne:

- ✓ Zanieczyszczenia wód np. substancjami ropopochodnymi, fosfogipsem (hałda Z.Ch.Police) mogą w sposób znaczący pogorszyć jakość siedlisk w całej ostoi.
- ✓ Rurociągi poprowadzone nad wodą stanowią źródło dodatkowej śmiertelności. Podwodne (tak jak w przypadku nitek planowanych i już zbudowanych) nie stanowią zagrożenia o ile nie dojdzie do rozszczelnienia instalacji.
- ✓ Dalsza eutrofizacja wód może spowodować pogorszenie się warunków troficznych w pierwszej kolejności dla gatunków rybożernych i bentofagów.
- ✓ Zamiana użytków zielonych oraz gruntów ornyczych i wiążące się z tym melioracje spowodują zanik terenów podmokłych i otwartych czego efektem jest zanik siedlisk lęgowych oraz żerowisk.
- ✓ Zmiana sposobu upraw lub/i zaniechanie produkcji uprawnej lub zalesianie terenów otwartych spowoduje zubożenie bądź utratę bazy żerowiskowej.
- ✓ Utrata siedlisk oraz pogorszenie warunków troficznych wynikające z akwakultury.

W projekcie planu ochrony dla obszaru „Ujście Odry i Zalew Szczeciński” wskazane zostały zagrożenia istniejące i potencjalne dla przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000. Zagrożenia te wynikają z różnych działalności człowieka:

Zagrożenia istniejące:

- ✓ Nadmierny ruch turystyczny powodujący zwiększenie użytkowania siedliska przez jednostki pływające (wzrost zanieczyszczenia powietrza i wody, wzrost hałasu).
- ✓ Nadmierna eksploatacja ryb w okresie tarłowym powoduje wzrost liczby przypadkowych odłowów tarlaków, co kreuje obniżenie prawdopodobieństwa odtworzenia się silnej populacji. Nadmierna eksploatacja powoduje brak możliwości odtworzenia się silnej populacji
- ✓ Połowy siecią, przypadkowe schwytywanie.
- ✓ Turystyka motorowodna jest związana z ryzykiem zanieczyszczeń ropopochodnych oraz emisją hałasu. Zwłaszcza ten ostatni czynnik może stanowić poważne zagrożenie barierowe dla wrażliwych na bodźce słuchowe gatunków ryb z rodzaju Alosa.
- ✓ Motorowe sporty wodne.
- ✓ Turystyka poza wyznaczonymi szlakami oraz poruszanie się pojazdami zmotoryzowanymi (pomimo istniejących zakazów) niszczy strefę brzegową akwenu, przyczynia się do jej fragmentacji i zaśmiecenia.
- ✓ Infrastruktura sportowa i rekreacyjna.
- ✓ Nawożenie i stosowanie pestycydów w najbliższej okolicy zbiornika może spowodować pogorszenie się warunków siedliskowych.

- ✓ Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych za pośrednictwem przelewów burzowych lub odpływów ścieków komunalnych.
- ✓ Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem.
- ✓ Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu transportu i infrastruktury niezwiązanych z kanałami/zamiatarkami.
- ✓ Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu opuszczonych terenów przemysłowych.
- ✓ Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych.
- ✓ Melioracje przyspieszają spływ wód powierzchniowych, przez co w okresach letnich niedoborów wody wzrasta temperatura w rzekach, a 20 st Celsjusza jest temperatura letalną dla larw minoga.
- ✓ Bagrowanie i usuwanie osadów limnicznych w okresie wędrówek tarłowych może zakłócić rozród.
- ✓ Prace utrzymaniowe ingerujące w koryta cieków. Regulowanie i prostowanie koryt rzecznych powoduje zanik siedlisk odpowiednich dla larw minogów.
- ✓ Tamy i ochrona przeciwpowodziowa w śródlądowych systemach wodnych.
- ✓ Eutrofizacja powoduje wzrost produkcji pierwotnej, spadek przezroczystości wód i poziomu tlenu rozpuszczonego w wodzie, zanik makrofitów zanurzonych.
- ✓ Naturalny proces eutrofizacji związany z brakiem możliwości przemywania nagromadzonych osadów i „odmładzania” zbiornika wodnego.

Zagrożenia potencjalne:

- ✓ Zanieczyszczenia pochodzące z jednostek pływających oraz środków bojowych zdeponowanych na dnie Bałtyku (Głębia Bornholmska) w przypadku rozszczelnienia pojemników i wycieku znajdujących się w nich substancji mogą pogorszyć funkcjonowanie siedliska.
- ✓ Melioracje mogą doprowadzić do całkowitego zniszczenia siedliska.
- ✓ Introdukcja ryb roślinożernych obcego pochodzenia (amur biały), może prowadzić do wzrostu trofii wód w zbiorniku.
- ✓ Informacje o oddziaływaniach wynikające ze strategicznych ocen oddziaływania na środowisko.

W związku ze zidentyfikowaniem zagrożeń projekty planów ochrony zakładają działania ochronne, ograniczające wpływ na przedmioty ochrony obszary Natura 2000 „Zalew Szczeciński” oraz „Ujście Odry i Zalew Szczeciński”.

Projekty planów ochrony określają także warunki utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, zachowania integralności obszaru Natura 2000 oraz spójności sieci obszarów Natura 2000 w odniesieniu do zagospodarowania obszarów morskich; w odniesieniu do gospodarowania wodami; w odniesieniu do gospodarki rybackiej; w odniesieniu do śródlądowych wód powierzchniowych płynących, w których powinna być zachowana lub odtworzona możliwość wędrówki ryb i innych organizmów wodnych.

Projekt planu ochrony formułuje również wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin Nowe Warpno, Stepnica, Police, Wolin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

gmin Wolin, Police, Świnoujście, planie zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których wyznaczono obszar Natura 2000.

Formułowane w projektach planów ochrony działania ochronne i pozostałe wskazania będą przedmiotem analizy i będą brane pod uwagę przy dalszych pracach nad Planem.

Dla obszaru Planu prowadzono badania przyrodnicze m.in. w ramach projektu nr POIS.05.03.00-00-280/10 pn. „Projekty planów ochrony 5 ostoi Natura 2000 wyznaczonych na obszarach morskich w województwie zachodniopomorskim” oraz w czasie inwentaryzacji na zlecenie Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (Ławicki i Guentzel 2012, Ławicki i in., 2012, Sikora i in., 2013), a także w 2014 r. w związku z opracowywaniem inwentaryzacji przyrodniczej dla potrzeb sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu Programu Wieloletniego pn. „Utrzymanie morskich dróg wodnych w rejonie ujścia Odry w latach 2017-2028”. Wyniki badań przyrodniczych przeprowadzonych dla analizowanego obszaru, a także dla terenów sąsiednich mające wpływ na ten obszar będą brane pod uwagę podczas dalszych prac na planem.

Ważnym elementem środowiska determinującym możliwości zagospodarowania wód Zalewu Szczecińskiego w jego północnym rejonie jest Woliński Park Narodowy. W granicach Parku znajdują się: klifowe wybrzeża Bałtyku, Delta Wsteczna Świny, pobrzeże Mierzei Przytorską z łąkami i roślinnością solniskową, fragment Międzyzdrojskiego Lasu, przybrzeżne wody Bałtyku i Zalewu Szczecińskiego. Na terenie parku stwierdzono występowanie ponad 220 gatunków ptaków. Siedliska na terenie Parku stanowią istotne ostoje ptaków wodno-błotnych (zwłaszcza tereny Deltą Wstecznej Świny, Zalewu Szczecińskiego i Zatoki Pomorskiej). Na terenie Parku bytuje także bardzo bogata fauna bezkręgowców (jelonek rogacz, pachnica dębowa), płazów, gadów i ssaków (Woliński Park Narodowy, 2015).

Dotychczas nie ustanowiono planu ochrony WPN, w związku z czym corocznie sporządzane są projekty zadań ochronnych. Najnowszy projekt zadań ochronnych ustanowiony został zarządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 lutego 2017 r. w sprawie zadań ochronnych dla Wolińskiego Parku Narodowego (Dz. U. Min. Środ. z dnia 22 lutego 2017 r. poz. 15).

Nadrzędne zasady funkcjonowania parku narodowego określa ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W myśl jej przepisów w art. 15 sformułowano zakazy i odstępstwa od nich.

W związku z wnioskami złożonymi do Planu w zakresie lokalizacji różnych działalności, na etapie założeń dopuszczone zostały prawie wszystkie rodzaje przedsięwzięć, pod warunkiem przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko na podstawie przepisów odrębnych, czyli ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale

społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1405 ze zm.).

Na etapie dalszych prac nad Planem mogą zostać wprowadzone ograniczenia dla poszczególnych działalności w przypadku stwierdzenia konfliktów pomiędzy przeznaczeniem obszaru pod wskazaną działalność a ochroną środowiska.

Obszar Planu jest akwenem, na którym prowadzona jest działalność gospodarcza, polegająca na połowie ryb.

Szczegółowe zasady w odniesieniu do wykonywania rybołówstwa komercyjnego na Zalewie Szczecińskim określa właściwy terytorialnie inspektor rybołówstwa morskiego (art. 11 ustawy o rybołówstwie morskim z dnia 19 grudnia 2014 r. [Dz. U. z 2015 r., poz. 222]). Ponadto Okręgowy Inspektor Rybołówstwa Morskiego w Szczecinie wydaje Specjalne Zezwolenia Połowowe dla rybaków w zakresie połowu narzędziami połowowymi (narzędzia usidlające (wontony), narzędzia pułapkowe (żaki oraz haki węgorzowe)). Okręgowy Inspektor Rybołówstwa Morskiego w Szczecinie, w drodze Zarządzenia, określa zasady i terminy połowu ww. narzędziami połowowymi.

Ze względu na swoje położenie i charakterystykę, w wodach Zalewu Szczecińskiego w portach w Trzebieży, Wolinie, Stepnicy, Nowym Warpnie, Lubinie, Przytorze i Karsiborzu poławiane są ryby gatunków słodkowodnych, wędrownych i morskich. Zalew Szczeciński, ze względu na swoje położenie, ma duże znaczenie jako ciąg ekologiczny dla wielu gatunków ryb. Migracje ryb w Zalewie Szczecińskim można podzielić na bierne i czynne. Te pierwsze dotyczą głównie larw ryb, które unoszone są swobodnie za pośrednictwem ruchu wody. Z Zalewu Szczecińskiego larwy ryb w postaci ichtioplanktonu transportowane są poprzez Kanał Piastowski i rzekę Świnę do Zatoki Pomorskiej. W okresach silnych wiatrów północnych, w czasie zjawiska tzw. "cofki" larwy ryb morskich (m.in. śledzia, babkowatych) przenoszone są z tarlisk położonych głównie na wodach Zatoki pomiędzy Międzyzdrojami a Dziwnowem.

Migracje ryb dorosłych (tzw. wędrówki czynne) w Zalewie Szczecińskim oraz pomiędzy poszczególnymi częściami estuarium Odry są ważnym czynnikiem wspierającym zasoby ryb słodkowodnych w Zatoce Pomorskiej, ale także w innych częściach estuarium Odry (jeziro Dąbie, Odra). Okres i cel wędrówek (rozrodczych, żerowiskowych) uzależniony jest od gatunku ryb. Pod względem komercyjnym ważną grupą ryb występujących w Zalewie Szczecińskim są gatunki z rodziny okoniowatych (okoń i sandacz). Ryby karpowate, mimo iż są typowo osiadłe, to jednak w wodach Zalewu Szczecińskiego sezonowo migrują do miejsc tarliskowych i żerowiskowych.

Zalew Szczeciński jest korytarzem ciągów tarlowych głównie dla ryb wędrownych, poławianych przez rybaków (węgorza, troci i łososia) oraz wędrownych form certy, siei, parposza i alozy, a także wędrownych minogów. Zalew Szczeciński wraz z jeziorem Dąbie stanowią miejsca tarliskowe siei, do których gatunek ten migruje i pojawia się w październiku.

Zalew Szczeciński, oprócz obszaru stanowiącego korytarz migracji ryb, dla wielu gatunków jest ważnym miejscem rozrodczym. Jednakże tarliska w tym akwenie nie są szczegółowo rozpoznane.

Mając na uwadze fakt, że Zalew Szczeciński ma duże znaczenie jako ciąg ekologiczny dla wielu gatunków ryb oraz stanowi ich miejsce, a także, że obszar planu jest miejscem prowadzonej działalności rybackiej w dalszych pracach nad planem brane będą pod uwagę ww. uwarunkowania.

3. Obiekty chronione w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Krajobraz kulturowy jest wynikiem historycznego przekształcania środowiska naturalnego przez ludzi, którzy zamieszkiwali dany teren w ciągu wieków. Z kolei morski krajobraz kulturowy jest ściśle powiązany ze zmianami terenów przybrzeżnych i dna morskiego.

Na obszarze morskich wód wewnętrznych i morza terytorialnego, zastosowanie wobec ochrony podwodnego dziedzictwa kulturowego mają przepisy Kodeksu morskiego i ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Podstawowe źródło wiedzy o podwodnym dziedzictwie kulturowym polskich wód wewnętrznych jest ewidencja zabytków, prowadzona przez właściwych dyrektorów urzędów morskich. Ewidencja ta ma formę zbioru kart ewidencyjnych. Jej celem jest gromadzenie i przetwarzanie informacji o istniejących i potencjalnych stanowiskach podwodnych w obrębie obszarów morskich.

Zbiór wraków o wartości archeologicznej zawiera 2 obiekty z okresu pomiędzy XIX a XX w. n.e. Obiekty te są zagrożone połowami rybackimi wykonywanymi sieciami oraz bliskością szlaku wodnego prowadzącego od II bramy torowej do granicy polsko-niemieckiej.

Z uwagi na położenie i stan tych wraków oraz przejrzystość wód Zalewu, trudno jest mówić o możliwości penetrowania obiektów w celach turystycznych.

4. Gospodarcze wykorzystanie wód Zalewu

Z analizy zapisów wielu strategicznych dokumentów poziomu krajowego i samorządowego wynika, że głównym założeniem rozwoju obszaru Zalewu Szczecińskiego jest rozwój portów i żeglugi. Dotyczy to zarówno portów dużych, jak i małych oraz średnich. W przypadku mniejszych portów, priorytetem rozwoju do 2020 r. i w dalszej perspektywie będzie wzmocnienie funkcji gospodarczych tych portów oraz wzrost ich znaczenia jako ważnych biegunów lokalnego i regionalnego rozwoju. Szans rozwojowych dla małych portów i przystani morskich należy upatrywać, obok tradycyjnej funkcji związanej z obsługą rybołówstwa morskiego i zalewowego, w obsłudze morskich przewozów pasażerskich i żeglarstwa oraz turystyki. Kluczową rolę w dalszym rozwoju tych portów mają do odegrania samorządy, na terenie których porty te są położone. W przypadku portów średnich, na terenie których rozwijana jest również funkcja transportowa (przeładunkowo-składowa), podejmowane będą inicjatywy nakierowane na zdynamizowanie ich obrotu ładunkowego (rozbudowa infrastruktury portowej i dojazdowej do portów od

strony morza i lądu) z poszanowaniem dla rozwoju pozostałych portowych funkcji gospodarczych¹.

Projekt programu wieloletniego na lata 2017-2028 pod nazwą „Utrzymanie morskich wód wodnych w rejonie ujścia Odry w latach 2017-2028” wskazuje zasadniczy cel, jakim jest trwałe utrzymanie dostępności od strony morza portów położonych w rejonie ujścia Odry, a w szczególności Szczecina, Świnoujścia (w tym do nowego portu zewnętrznego z terminalem LNG) oraz Polic, w celu utrzymania ich obecnej pozycji gospodarczej i stworzenia warunków do dalszego rozwoju (w oparciu o odrębne projekty inwestycyjne). Rozwój infrastruktury portowej oraz poprawa dostępu do portów od strony lądu i morza spowoduje usprawnienie funkcjonowania portów, jako zintegrowanych ogniw łańcuchów transportowych.

Na obszarze Zalewu Szczecińskiego zlokalizowane są następujące szlaki wodne:

- 1) tor wodny Świnoujście – Szczecin o długości 67,35 km, o następujących szerokościach na odcinkach prostych: od 180 m do 160 m – od km 0 do km 1,8; od 160 m do 130 m – od km 1,8 do km 2,1; od 130 m do 110 m – od km 2,1 do km 2,7; od 110 m do 90 m – od km 2,7 do km 5,5; 90 m od km 5,5 do km 67,35 i głębokościach technicznych: 14,3 m – od km 0 do km 3,1; 13,0 m – od km 3,1 do km 5,28; 10,5 m – od km 5,28 do km 67,35,
- 2) tor podejściowy do Lubina, Wapnicy i Zalesia,
- 3) tor podejściowy N do Trzebieży,
- 4) tor podejściowy S do Trzebieży,
- 5) tor podejściowy od pł. ST do pł. ST-1 – ST-2,
- 6) tor podejściowy do Stepnicy,
- 7) tor podejściowy do Wolina,
- 8) tor wodny na Starej Świnie,
- 9) tor podejściowy do Nowego Warpna,
- 10) tor wodny od Bramy Torowej nr 2 do pławy ME-W.

Na obszarze Zalewu Szczecińskiego zinwentaryzowano 2 kotwiczowiska. Zlokalizowane są one przy torze wodnym Świnoujście – Szczecin:

- 1) kotwiczowisko przy II Bramie Torowej o powierzchni 0,59 km² i głębokości od 5,9 m do 6,2 m,
- 2) kotwiczowisko „Chelminek” o powierzchni 1,08 km² i głębokości od 4,5 m do 8,8 m.

Trasy najczęściej wybierane przez poszczególne rodzaje jednostek różnią się od siebie. Rybacy pływają na łowiska z i do portów schronienia i wyładunku ryb, statki handlowe korzystają głównie z tras zalecanych, statki rekreacyjne przemieszczają się w dowolny sposób, a pasażerskie kursują po stałych trasach.

W granicach obszaru opracowania znajdują się następujące porty o znaczeniu lokalnym:

- morski port rybacki w Świnoujściu-Karsiborze,
- port morski w Lubinie,
- port morski w Nowym Warpnie,
- morski port rybacki w Przytorze,
- morski port rybacki w Wapnicy,

¹ Fragment zapisów „Strategii rozwoju transportu do 2020 r. z perspektywą do 2030 roku”, przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 22 stycznia 2013 r.

- port morski w Stepnicy.

Oprócz portów, na obszarze Zalewu Szczecińskiego zlokalizowane są następujące przystanie i mariny:

- 1) Stepnica. Przystań jachtowa na Kanale Młyńskim,
- 2) Stepnica. Przystań jachtowa pomiędzy Basenie Rybackim a Basenem Przeładunkowym,
- 3) Kopice. Przystań wodna Szuwarek,
- 4) Nowe Warpno. Przystań jachtowa w Nowym Warpnie,
- 5) Nowe Warpno. Pirs,
- 6) Przystań jachtowa w Wapnicy,
- 7) Morska Przystań Rybacka w Świnoujściu-Karsibór,
- 8) Przystań w Gąsierzynie.

Ponadto w Karsiborze planowana jest realizacja prywatnej przystani rybackiej.

Warunkiem rozwoju portów jest:

- wprowadzenie nowych technologii przeładunkowych,
- obsługa nowych ładunków,
- ewentualne poszerzenie granic portów odpowiednio do zapotrzebowania.

Rozwój portów jest ściśle uzależniony od koniunktury na przewozy, przeładunki i składowanie określonych grup ładunkowych w transporcie łamanym morsko/samochodowym, morsko/śródlądowym i relacjach odwrotnych:

- przewozy zagraniczne,
- wycieczki po Zalewie Szczecińskim, Roztoce Odrzańskiej i w ujściowym odcinku Odry,
- krajowe i zagraniczne przewozy pasażerskie.

Na obszarze opracowania obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- 1) Port w Karsiborze:
 - Uchwała Nr XIII/110/2003 Rady Miasta Świnoujścia z dnia 25.09.2003 r. w sprawie zmiany „Miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście” – Jednostka obszarowa IV;
 - Uchwała Nr XXVI/226/2007 Rady Miasta Świnoujścia z dnia 25.10.2007 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujścia, obszar VI, Karsibór;
- 2) Port w Przytorze:
 - Uchwałą Nr XLIII/351/2005 Rady Miasta Świnoujścia z dnia 30.06.2005 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujścia, dla obszaru Dzielnicy Przytór-Łunowo;
- 3) Port w Lubinie: brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
- 4) Port w Wapnicy: brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
- 5) Port w Nowym Warpnie: brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;

6) Port w Stepnicy:

Uchwała Nr XIII/125/08 Rady Gminy Stepnica z dnia 27.06.2008 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie portu w Stepnicy.

Jednym z ważniejszych problemów, z którymi obecnie borykają się porty morskie w sferze realizacji strategii zarządzania środowiskiem, jest realizacja prac pogłębiarskich i czerpalnych, a szczególnie usuwanie i gospodarowanie uzyskanym urobkiem.

Ze względu na uwarunkowania geośrodowiskowe jedyną możliwą i uzasadnioną ekonomicznie metodą gospodarowania większością urobku pochodzącego z prac pogłębiarskich na Zalewie Szczecińskim jest deponowanie tego urobku na polach odkładu.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 7 maja 2015 r. w sprawie określenia obiektów, urządzeń i instalacji wchodzących w skład infrastruktury zapewniającej dostęp do portu o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej (Dz. U. z 2015 r., poz. 733) na obszarze opracowania zlokalizowane są następujące pola refulacyjne przy torze wodnym Świnoujście – Szczecin:

- 1) pole "D" – na km 15,24 o powierzchni 127 ha, wraz z przystanią składającą się z 6 stalowych dalb cumowniczo-odbojowych, stalowej estakady i kładek komunikacyjnych, (D)
- 2) pole "Chełminek" – na km 35,85 o powierzchni 19,5 ha, wraz z przystanią składającą się z 4 stalowych dalb cumowniczo-odbojowych, (C)
- 3) pole "Mańków" – na km 44,0 o powierzchni 141 ha, wraz z przystanią składającą się z 4 stalowych dalb cumowniczo-odbojowych, stalowej estakady i kładek komunikacyjnych, (B).

W związku z modernizacją toru wodnego Świnoujście – Szczecin i pogłębieniem go do głębokości 12,5 m planowana jest lokalizacja dwóch nowych miejsc odkładu urobku w postaci wysp refulacyjnych na wodach Zalewu Szczecińskiego. Dla przedsięwzięcia pn. „Modernizacja toru wodnego Świnoujście – Szczecin do głębokości 12,5 m”, w zakres którego wchodzi także budowa dwóch sztucznych wysp niezbędnych do deponowania urobku wydobytego podczas prac pogłębiarskich, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie pismem znak WONS-OŚ.4211.17.2014.AT.35 z dnia 14.06.2017 r. wydał decyzję Nr 6/2017 o środowiskowych uwarunkowaniach dla ww. przedsięwzięcia.

Istniejąca infrastruktura techniczna na obszarze polskich wód wewnętrznych Zalewu Szczecińskiego to głównie kable elektroenergetyczne i światłowodowe, rurociągi (tłoczne ścieków sanitarnych czy solanki i przesyłowe gazu) i napowietrzne linie elektroenergetyczne, zinwentaryzowane na mapach.

Turystyka zalewowa to aktywność turystyczna, opierająca się na swoistych zasobach morza (w tym morskich wód wewnętrznych). Jest ona ważnym elementem przemysłu turystycznego. Turystyka nadmorska to wszelkie przejawy aktywności, podejmowane w obszarze nadmorskim, czyli żegluga biała (na statkach żeglugi

przybrzeżnej), żeglarstwo jachtowe, deskowe, lodowe, kajakarstwo, nurkowanie, wędkarstwo, itp.

Czynnikami determinującym rozwój turystyki nadzalewowej jest przede wszystkim zaopatrzenie i stopień wykształcenia społeczeństwa, obecność zaplecza obsługującego turystykę oraz warunki środowiskowe i klimatyczne.

Od wielu lat w Polsce zauważa się wyraźny trend we wzroście liczby jachtów i marin. W ramach prac nad Załoženiami do Planu zidentyfikowano 2 mariny i 4 przystanie oraz 1 pirs, dające możliwość postoju dla ponad 490 jednostek pływających.

Konieczność bardziej intensywnego rozwoju turystyki nadzalewowej spowodowane jest przede wszystkim przez ograniczone możliwości rozwoju rybołówstwa i handlowej funkcji małych portów. Samorządy przywiązują szczególną wagę do rozwoju rozmaitych form turystyki. Popularny staje się aktywny wypoczynek, w ramach którego rozwijane są wędkarstwo, sporty wodne, turystyka piesza i rowerowa itp.

Dynamicznie rozwijającą się formą turystyki nadzalewowej, przyczyniającą się do aktywizacji lokalnych portów i przystani, jest żeglarstwo i w mniejszym stopniu kajakarstwo. Przykładem działań w tej dziedzinie jest m.in. projekt utworzenia Zachodniopomorskiego Szlaku Żeglarskiego realizowany przez Zachodniopomorską Regionalną Organizację Turystyczną (finansowe wsparcie w wysokości 130 mln zł). Przedmiotem projektu jest budowa infrastruktury sieci portów i przystani jachtowych w otoczeniu Zalewu Szczecińskiego, w Szczecinie oraz na wybrzeżu Bałtyku. Szlak obejmuje 11 miejscowości nadmorskich województwa począwszy od Szczecina przez m.in. Trzebież, Nowe Warpno, Wolin, Kamień Pomorski, Niechorze, Kołobrzeg po Darłowo. Długość szlaku wynosi około 320 km. Projekt ten stanowi początek działań zmierzających do rozbudowy marin i przystani. W projekcie przewidziano modernizację istniejącej bazy żeglarstwa oraz poszerzenie jej o nowe lokalizacje. Wybudowane zostaną także mariny i porty turystyczne w Wolinie, Kamieniu Pomorskim, Rewalu, Mielnie i Darłowie oraz zostaną zmodernizowane mariny i przystanie jachtowe w Szczecinie (Marina Pogoń, Marina Goclaw i Przystań Jachtowa AZS), Port Turystyczny w Trzebieży oraz Marina w Kołobrzegu. Zachodniopomorski Szlak Żeglarski poprzez poszerzenie przestrzeni swobody żeglugi stanie się stymulatorem rozwoju gospodarczego przyległych gmin. Dzięki rozwojowi współpracy gmin i portów jachtowych oraz rozbudowie infrastruktury turystycznej zwiększy się dostępność, atrakcyjność i potencjał gospodarczy regionu.

Na obszarze opracowania nie występują tereny, dla których Minister Obrony Narodowej wyznaczył strefy zamknięte strefy niebezpieczne dla żeglugi i rybołówstwa na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej, natomiast zlokalizowane są elementy służące obronności i bezpieczeństwu państwa i są to:

- Poligon Morski Marynarki Wojennej (P-41) na obszarze morskich wód wewnętrznych znajdujących się w granicach gminy Nowe Warpno (ryc. 21 rozdział III.V Studium i ryc. 38).
- obszar infrastruktury wojskowej w m. Karsibór (gm. Świnoujście).

Ministerstwo Obrony Narodowej (MON) zaleca, aby w procesie planistycznym związanym z opracowaniem planów zagospodarowania przestrzennego polskich obszarów morskich zostały uwzględnione potrzeby w zakresie obronności państwa,

wynikające m.in. z ustanowionych stref niebezpiecznych dla żeglugi i rybołówstwa oraz z prowadzonych działań wojska na obszarach morskich.

Na obszarze objętym niniejszym opracowaniem nie zostały udokumentowane żadne złoża surowców mineralnych.

5. Wnioski do planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych – Zalew Szczeciński wynikające ze Studium uwarunkowań do planu zagospodarowania przestrzennego polskich obszarów morskich dla Zalewu Szczecińskiego:

- Ruch jachtów i innych małych jednostek sportowo-rekreacyjnych nadal odbywać się będzie w sposób swobodny i skupiać się będzie w pasie przybrzeżnym oraz na głównym torze wodnym prowadzącym ze Szczecina do Świnoujścia.
- Należy uwzględnić ograniczenia w żegludze wynikające z istnienia akwenów specjalnych dla żeglugi.
- Zakłada się utrzymanie i modernizację istniejących torów wodnych i torów podejściowych.
- Należy wziąć pod uwagę wpływ rozwoju turystyki na zmiany intensywności żeglugi.
- Znaczenie portów lokalnych będzie rosło wraz ze wzrostem zamożności Polaków i Polski i integracją portów w kompleks gospodarek lokalnych.
- Na podstawie zachodzących zmian w funkcjonowaniu portów, zakłada się ich przekształcenie z portów o funkcji rybackiej na porty turystyczno-rekreacyjne, z uzupełniającą funkcją rybacką.
- Należy wziąć pod uwagę, iż rozwój ukierunkowany będzie na rozbudowę istniejących portów, a nie na budowę nowych obiektów.
- Rozwój kwalifikowanej bazy obsługi turystyki morskiej, żeglarstwa i innych sportów wodnych będzie następować zarówno poprzez wykorzystanie istniejących obiektów hydrotechnicznych w portach, jak i poprzez ich rozbudowę, która powinna być połączona z aktywizacją zaplecza portów dla usług towarzyszących (zaplecze techniczne, remonty, zimowanie jachtów, wynajem sprzętu, organizacja kursów i szkoleń).
- Należy uwzględnić potrzeby związane z zapewnieniem dobrej dostępności Zalewu do Bałtyku i portów lokalnych tam zlokalizowanych.
- Należy zwrócić uwagę na bezpieczeństwo nawigacji w sytuacji rosnącej intensywności żeglugi na torach podejściowych i wzrostu wielkości jednostek pływających.
- Należy uwzględnić istniejącą liniową infrastrukturę techniczną oraz inwestycje, dla których zostały wydane decyzje na ich realizację.
- Zakłada się szybki rozwój liniowej infrastruktury technicznej. W związku z czym pojawia się potrzeba jej uporządkowania zgodnie z zasadą oszczędnego wykorzystania przestrzeni morskiej.

- Planowane przeznaczenie obszarów morskich nie powinno zakłócać funkcji wód przybrzeżnych, jaką jest odbiór oczyszczonych ścieków i wód deszczowych.
- Należy uwzględnić istniejące sztuczne wyspy, konstrukcje i urządzenia oraz inwestycje, dla których zostały wydane decyzje na ich lokalizację.
- W związku z rozwojem turystyki, żeglugi i rybołówstwa zakłada się powstanie nowych inwestycji na obszarach morskich wód wewnętrznych. W związku z powyższym pojawia się potrzeba ich uwzględniania w planie i wyznaczenia miejsc ich lokalizacji.
- Należy uwzględnić nowe miejsca przeznaczone do odkładania urobku pochodzącego z prac pogłębiarskich toru wodnego Szczecin – Świnoujście do głębokości 12,5m,
- Planowane jest powiększenie pola „Chełminek” i pola „D” z uwagi na prace związane z bieżącym utrzymaniem torów wodnych,
- Planując racjonalne wykorzystanie morskich wód wewnętrznych, należy uwzględnić potrzeby wynikające z istniejących i potencjalnych miejsc odkładania urobku w ich obszarze tak, aby zminimalizować zagrożenia zarówno dla cennych przyrodniczo obszarów morskich, jak i dla uniknięcia konfliktów z innymi użytkownikami zalewu.
- Należy wydzielić akweny o dominującej funkcji turystycznej i rekreacyjnej.
- Należy uwzględnić rozwój marin, jachtingu i turystyki wędkarskiej.
- Należy zintensyfikować współpracę pomiędzy gminami, starostwami i marszałkiem w zakresie rozwoju turystyki w obszarze nadzalewowym.
- Za konieczne uważa się uzgodnienie z MON planowanych przedsięwzięć mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo realizacji zadań lotniczych sił powietrznych i marynarki wojennej oraz na wydzielone strefy przestrzeni powietrznej, zobrazowania radiolokacyjne systemu obserwacji i morskiej łączności radiowej, oraz funkcjonowanie obiektów i kompleksów wojskowych.
- Należy wziąć pod uwagę informacje nt. obszarów ograniczonego użytkowania. W Planie należy określić zakazy, nakazy i dopuszczenia, obowiązujące na wydzielonych akwenach.
- W przypadku ograniczeń czasowych należy rozważyć możliwości innego, alternatywnego wykorzystania tych obszarów w okresie, kiedy ograniczenia nie będą obowiązywać.
- Należy założyć wzrost zarówno długości odcinków erodowanych i tempa ich niszczenia, jak również zmniejszającą się odporność brzegów na wzrost poziomu morza. Możliwa intensyfikacja ochrony brzegów silnie erodowanych, modernizacja i rozbudowa istniejących systemów, potencjalnie stanowiąca barierę dla wielu działań gospodarczych, np. rozwoju sportów wodnych czy istnienia rybackich przystani.
- Należy zwrócić szczególną uwagę na potencjalne presje ze strony użytkownika obszarów morskich wywierane na brzeg i jego zaplecze.
- Należy uwzględnić uwarunkowania wynikające z istniejących obszarów prawnie chronionych i projektowanych do ochrony.
- Dla wszystkich portów i przystani należy zabezpieczyć utrzymanie brzegów lub wałów przeciwpowodziowych, zgodnie z wymogami normatywnymi, dotyczącymi urządzeń przeciwpowodziowych.

W zakresie ustaleń środowiskowych sformułowano następujące główne założenia, które będą brane pod uwagę podczas dalszych prac nad planem:

1. Położenie obszaru planu w granicach obszarach Natura 2000, Obszarze Specjalnej Ochrony Ptaków „Zalew Szczeciński” PLB320009 oraz Specjalnym Obszar Ochrony Siedlisk „Ujście Odry i Zalew Szczeciński” PLH320018.
2. Ograniczenia wynikające z projektów rozporządzenia Ministra Środowiska z dn. 23 lipca 2015 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla obszaru Natura 2000 „Zalew Szczeciński” i „Ujście Odry i Zalew Szczeciński”.
3. Wyniki przeprowadzonych na obszarze planu badań i inwentaryzacji przyrodniczych.
4. Informacje o istniejących i planowanych przedsięwzięciach i ich oddziaływaniach wynikające z dokumentów powstałych na etapie oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć (karty informacyjne przedsięwzięcia, raporty o oddziaływaniu na środowisko). W szczególności: Raport oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia pt: Modernizacja toru wodnego Świnoujście – Szczecin do głębokości – 12,5 m wraz z inwentaryzacją przyrodniczą przeprowadzoną na potrzeby raportu oddziaływania przedmiotowej inwestycji na środowisko. Europrojekt Gdańsk S.A. Szczecin. Listopad 2015 r.);
5. Informacje o oddziaływaniach wynikające ze strategicznych ocen oddziaływania na środowisko mające wpływ na obszar planu (Prognoza oddziaływania na środowisko dla zmiany programu wieloletniego na lata 2004-2023 pn: Program ochrony brzegów morskich. Instytut Morski w Gdańsku. Gdańsk maj 2015 r.; Prognoza oddziaływania na środowisko dla programu wieloletniego Utrzymanie morskich dróg wodnych w rejonie ujścia Odry w latach 2017-2028. Uniwersytet Szczeciński. Pracownia Ochrony Środowiska Paweł Molenda. Szczecin. Maj 2015 r.)

Ponadto w dalszych pracach nad planem będą brane pod uwagę:

- ✓ stwierdzone na obszarach przybrzeżnych Zalewu Szczecińskiego występujące cenne surowce mineralne, solanki, gaz ziemny i niewielkie ilości ropy naftowej,
- ✓ inne istniejące i proponowane formy ochrony przyrody na obszarze planu oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie,
- ✓ podwodne dziedzictwo kulturowe,
- ✓ ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych, głównie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (tekst jednolity z 2017 r., poz. 519) i ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. - Dz. U., poz. 1651).

Zgodnie z wymogiem Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej oraz Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie wymaganego zakresu planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej w „Wykazie uwag i wniosków złożonych na etapie przystąpienia do sporządzenia projektu Planu –Zalew Szczeciński” (dalej zwany

jako Wykaz), podjęto próbę zakwalifikowania przedsięwzięć, będących przedmiotem wniosków, do Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9.11.2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – dalej zwanego Rozporządzeniem(t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 71).

W związku z tym, że przedsięwzięcia we wnioskach opisane zostały bardzo ogólnie nie ma możliwości dokonać jednoznacznej kwalifikacji, tak więc w ww. Wykazie niektóre z wnioskowanych działalności mogły zostać potraktowane zbyt rygorystycznie (np. kwalifikacja do § 2 Rozporządzenia), lub zbyt łagodnie (brak konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko). W przypadku uszczegółowienia opisu przedsięwzięć zgodnie z wymogami Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (ooś), może się również okazać, że przedsięwzięcie wymaga innej kwalifikacji.

Autorzy planu zwracają jednak uwagę, że powinno być to rozstrzygane na dalszym etapie prac inwestycyjnych związanych z uzyskiwaniem właściwych pozwoleń i decyzji na ich realizację.

Z uwagi na położenie i stan obiektów objętych ochroną dziedzictwa kulturowego polskich wód wewnętrznych oraz przejrzystość wód Zalewu, trudno jest mówić o atrakcyjności turystycznej w tym względzie.

6. Podział obszaru Zalewu Szczecińskiego na akweny

Na podstawie zebranych informacji o uwarunkowaniach, kierunków rozwoju straży przybrzeżnej, analizy złożonych wniosków określono funkcje wiodące dominujące na obszarze poszczególnych obszarów wyznaczonych w ramach przeprowadzonych analiz wskazując wstępną kwalifikację akwenów funkcjonalnych, o których mowa w *Rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej oraz Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 17 maja 2017 roku (Dz.U. z 2017 roku poz. 1025)*.

Przestrzenna analiza uwarunkowań zagospodarowania i użytkowania rozpatrywanego obszaru morskich wód wewnętrznych Zalewu Szczecińskiego pozwoliła na wydzielenie następujących akwenów:

- 1) T1 – T6 – Transport (tor wodny Szczecin – Świnoujście, tory wodne do portów: Wolin, Wicko, Trzebież, Stepnica, Nowe Warpno),
- 2) O1, O2 – Ochrony środowiska i przyrody,
- 3) S1, ..., S15 – Turystyka, sport i rekreacja,
- 4) W1, ..., W4 – Sztuczne wyspy i konstrukcje,
- 5) R1, ..., R7 – Rybołówstwo,

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

KARTA AKWENU	OZNACZENIE LITEROWE
	T1
FUNKCJA PODSTAWOWA	
Transport (Tor wodny Szczecin – Świnoujście) – Zalew Szczeciński, Rostoka Odrzańska	
FUNKCJE DOPUSZCZALNE	
1) O – ochrona środowiska i przyrody 2) I – infrastruktura techniczna	

KARTA AKWENU	OZNACZENIE LITEROWE
	T2, T3, T4, T5, T6
FUNKCJA PODSTAWOWA	
Transport (Tor wodne do portów Wicko, Wolin, Stepnica, Trzebież, Nowe Warpno, Karsibór) – Zalew Szczeciński, Rostoka Odrzańska, Zatoka Nowowarpieńska, Jezioro Nowowarpieńskie, Jezioro Wicko Wielkie, Jezioro Wicko Małe, Głęboki Nurt, Zatoka Stepnicka	
FUNKCJE DOPUSZCZALNE	
1) O – ochrona środowiska i przyrody 2) I – infrastruktura techniczna	

Wskazanie funkcji powyższych funkcji akwenów wynika z utrzymania dotychczasowych połączeń między portami i wyjściem na Morze Bałtyckie. Priorytetem jest połączenie portów w Szczecinie i Świnoujście, w tym pogłębienie toru wodnego (T1) do głębokości 12,5m wynika to z wielu dokumentów strategicznych poziomu krajowego i regionalnego. Korzystanie z tego toru jest ściśle określone przez przepisy dotyczące ruchu statków i innych jednostek pływających. Oznaczenie symbolem T1 oznacza tor wodny Szczecin – Świnoujście wraz z kotwiczowiskami. Nie przewiduje się oprócz istniejących torów wodnych (T2) wskazania dodatkowych włążeń do toru wodnego Szczecin-Świnoujście.

KARTA AKWENU	OZNACZENIE LITEROWE
	O1
FUNKCJA PODSTAWOWA	
Ochrona środowiska i przyrody (Jezioro Wicko Wielkie) – w części obszar Wolińskiego Parku Narodowego	
FUNKCJE DOPUSZCZALNE	
<ol style="list-style-type: none"> 1) S- Turystyka, sport i rekreacja 2) T - Transport 3) I – infrastruktura techniczna 	

KARTA AKWENU	OZNACZENIE LITEROWE
	O2
FUNKCJA PODSTAWOWA	
Ochrona środowiska i przyrody (Zalew Szczeciński) – w części obszar Wolińskiego Parku Narodowego	
FUNKCJE DOPUSZCZALNE	
<ol style="list-style-type: none"> 1) S- Turystyka, sport i rekreacja 2) I – infrastruktura techniczna 	

Wyznaczenie Akwenów o symbolu O1 i O2 – Ochrona środowiska i przyrody wynika z objęciem tych terenów granicą Wolińskiego Parku Narodowego (WPN) i uwarunkowaniami przyrodniczymi. Dotychczas nie ustanowiono planu ochrony WPN, w związku z czym corocznie sporządzane są projekty zadań ochronnych. Najnowszy projekt zadań ochronnych ustanowiony został zarządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 lutego 2017 r. w sprawie zadań ochronnych dla Wolińskiego Parku Narodowego (Dz. U. Min. Środ. z dnia 22 lutego 2017 r. poz. 15). Nadzędne zasady funkcjonowania parku narodowego określa ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W myśl jej przepisów w art. 15 sformułowano zakazy i odstępstwa od nich.

KARTA AKWENU	OZNACZENIE LITEROWE
	S1, S2, S3, S4, S5, S6
FUNKCJA PODSTAWOWA	
Turystyka, sport i rekreacja (Jezioro Wicko Małe, Stara Świna)	
FUNKCJE DOPUSZCZALNE	
1) O -Ochrona środowiska i przyrody 2) I- Infrastruktura techniczna 3) T – Transport 4) A – Akwakultura	

KARTA AKWENU	OZNACZENIE LITEROWE
	S7, S8, S9
FUNKCJA PODSTAWOWA	
Turystyka, sport i rekreacja (Zalew Szczeciński południowe wybrzeże Wyspy Wolin okolice m. Wolin, Głęboki Nurt))	
FUNKCJE DOPUSZCZALNE	
1) O -Ochrona środowiska i przyrody 2) I- Infrastruktura techniczna 3) T – Transport 4) A – Akwakultura	

KARTA AKWENU	OZNACZENIE LITEROWE
	S10, S11
FUNKCJA PODSTAWOWA	
Turystyka, sport i rekreacja (Jezioro Nowowarpieńskie)	
FUNKCJE DOPUSZCZALNE	
1) O -Ochrona środowiska i przyrody 2) I- Infrastruktura techniczna 3) A – Akwakultura	

KARTA AKWENU	OZNACZENIE LITEROWE
	S12, S13, S14, S15
FUNKCJA PODSTAWOWA	
Turystyka, sport i rekreacja (Roztoka Odrzańska)	
FUNKCJE DOPUSZCZALNE	
1) O -Ochrona środowiska i przyrody 2) I- Infrastruktura techniczna 3) T – Transport 4) A – Akwakultura	

Wskazanie trenów Turystyki, sportu i rekreacji o symbolu S1-S3 podyktowane zostało wnioskami Gminy Międzyzdroje, osób prywatnych, organizacji turystycznych oraz uwarunkowaniami historycznymi w tym istniejącą infrastrukturą portową

i przystani. Jest to potencjalny teren o korzystnych warunkach dostępności z wody i lądu.

Wskazanie terenów Turystyki, sportu i rekreacji o symbolu S4-S5 podyktowane zostało wnioskami Gminy Wolin, osób prywatnych, organizacji turystycznych oraz uwarunkowaniami historycznymi w tym istniejącą infrastrukturą portową i przystani. Jest to potencjalny teren o korzystnych warunkach dostępności z wody i lądu. Przewiduje się w obszarze tych Akwenów lokalizację domów na wodzie.

KARTA AKWENU	OZNACZENIE LITEROWE
	S6
FUNKCJA PODSTAWOWA	
Turystyka, sport i rekreacja (Roztoka Odrzańska)	
FUNKCJE DOPUSZCZALNE	
<ol style="list-style-type: none"> 1) O -Ochrona środowiska i przyrody 2) T- Transport 3) I- Infrastruktura techniczna 	

KARTA AKWENU	OZNACZENIE LITEROWE
	S7
FUNKCJA PODSTAWOWA	
Turystyka, sport i rekreacja (Zatoka Stepnicka)	
FUNKCJE DOPUSZCZALNE	
<ol style="list-style-type: none"> 1) O -Ochrona środowiska i przyrody 2) R – Rybołówstwo 3) T- Transport 4) I- Infrastruktura techniczna 	

KARTA AKWENU	OZNACZENIE LITEROWE
	S8
FUNKCJA PODSTAWOWA	
Turystyka, sport i rekreacja (Zatoka Stepnicka)	
FUNKCJE DOPUSZCZALNE	
<ol style="list-style-type: none"> 1) O -Ochrona środowiska i przyrody 2) R – Rybołówstwo 3) T- Transport 4) I- Infrastruktura techniczna 	

KARTA AKWENU	OZNACZENIE LITEROWE
	S9
FUNKCJA PODSTAWOWA	
Turystyka, sport i rekreacja (Roztoka Odrzańska)	
FUNKCJE DOPUSZCZALNE	
<ol style="list-style-type: none"> 1) O -Ochrona środowiska i przyrody 	

- 2) R – Rybołówstwo
- 3) T- Transport
- 4) I- Infrastruktura techniczna

Wskazanie trenów Turystyki, sportu i rekreacji o symbolu S6-S9 podyktowane zostało wnioskami Gminy Stepnica i Police, osób prywatnych, organizacji turystycznych oraz istniejącą infrastrukturą portową i przystani. Jest to potencjalny teren o korzystnych warunkach dostępności z wody i lądu. Gminy deklarują chęć tworzenia infrastruktury turystycznej, w tym szlaki turystki przybrzeżnej, odtworzenia połączeń promowych. W okolicy msc. Stepnica przewiduje się lokalizację domów na wodzie.

KARTA AKWENU	OZNACZENIE LITEROWE
	S10
FUNKCJA PODSTAWOWA	
Turystyka, sport i rekreacja (Zalew Szczeciński)	
FUNKCJE DOPUSZCZALNE	
<ol style="list-style-type: none"> 1) O -Ochrona środowiska i przyrody 2) R – Rybołówstwo 3) I- Infrastruktura techniczna 	

KARTA AKWENU	OZNACZENIE LITEROWE
	S11
FUNKCJA PODSTAWOWA	
Turystyka, sport i rekreacja (Zatoka Nowowarpieńska)	
FUNKCJE DOPUSZCZALNE	
<ol style="list-style-type: none"> 1) O -Ochrona środowiska i przyrody 2) R – Rybołówstwo 3) T- Transport 4) I- Infrastruktura techniczna 	

KARTA AKWENU	OZNACZENIE LITEROWE
	S12
FUNKCJA PODSTAWOWA	
Turystyka, sport i rekreacja (Zatoka Nowowarpieńska)	
FUNKCJE DOPUSZCZALNE	
<ol style="list-style-type: none"> 1) O -Ochrona środowiska i przyrody 2) R – Rybołówstwo 3) T- Transport 4) I- Infrastruktura techniczna 	

Wskazanie trenów Turystyki, sportu i rekreacji o symbolu S10-S12 podyktowane zostało wnioskami Gminy Stepnica i Police, osób prywatnych, organizacji turystycznych oraz istniejącą infrastrukturą portową i przystani. Jest to potencjalny

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

teren o korzystnych warunkach dostępności z wody i lądu. Gminy deklarują chęć tworzenia infrastruktury turystycznej w tym szlaki turystyki przybrzeżnej, odtworzenia połączeń promowych. W okolicy msc. Stępnica przewiduje się lokalizację domów na wodzie.

KARTA AKWENU	OZNACZENIE LITEROWE
	R1, R2, R3, R4, R5, R6, R7, R8
FUNKCJA PODSTAWOWA	
Rybołówstwo (Zalew Szczeciński)	
FUNKCJE DOPUSZCZALNE	
<ol style="list-style-type: none"> 1) O -Ochrona środowiska i przyrody 2) T- Transport 3) I- Infrastruktura techniczna 4) S- Turystyka, sport i rekreacja 5) W- Sztuczne wyspy i konstrukcje 6) A- Akwakultura 7) K – Poszukiwanie, rozpoznawanie złóż kopalin oraz wydobywanie kopalin ze złóż 	

Akweny oznaczone symbolami R1-R8 odzwierciedlają stan istniejący, czyli dotychczasowe wykorzystanie obszaru Zalewu Szczecińskiego, jako działalność rybacką. Nie mniej funkcja podstawowa nie dyskwalifikuje dopuszczenia realizacji inwestycji i działań związanych z transportem, infrastrukturą techniczną, turystyką, sportem, rekreacją, sztucznymi wyspami i konstrukcjami, akwakulturą z poszanowaniem uwarunkowań środowiskowych.

Z uwagi na pewien trend związany z poszukiwaniami złóż cennych dla gospodarki kopalin dopuszczono również funkcję związaną z poszukiwaniem, rozpoznawaniem złóż kopalin oraz wydobywaniem kopalin ze złóż.

KARTA AKWENU	OZNACZENIE LITEROWE
	I1, I2
FUNKCJA PODSTAWOWA	
Infrastruktura techniczna (Zalew Szczeciński)	
FUNKCJE DOPUSZCZALNE	
<ol style="list-style-type: none"> 1) O -Ochrona środowiska i przyrody 2) T- Transport 3) S- Turystyka, sport i rekreacja 4) Rybołówstwo 5) W- Sztuczne wyspy i konstrukcje 6) A- Akwakultura 7) E – Pozyskiwanie energii odnawialnej 	

Akwen wydzielony z powierzchni Zalewu Szczecińskiego pod symbolem I1 i I2 wynika z wniosków m. Świnoujście i Gminy Nowe Warpno, które ~~to gminy~~ wnioskowały o utworzenia korytarza infrastruktury technicznej, w którym znalazłoby się miejsce na lokalizację liniowej podwodnej infrastruktury technicznej i ewentualnie stałego połączenia łączącego oba brzegi Zalewu.

KARTA AKWENU	OZNACZENIE LITEROWE
	W1, W2, W3, W4
FUNKCJA PODSTAWOWA	
Sztuczne wyspy i konstrukcje (Zalew Szczeciński)	
FUNKCJE DOPUSZCZALNE	
<ul style="list-style-type: none"> 1) O - Ochrona środowiska i przyrody 2) I - Infrastruktura techniczna 3) E – Pozyskiwanie energii odnawialnej 	

Sztuczne wyspy i konstrukcje jako Akweny W1-W4 zostały wyznaczone na podstawie istniejących pól refulatowych powiększonych o konieczne powierzchnie wynikające z zamierzonych w najbliższym czasie prac pogłębiarskich na torach wodnych oraz udrożnienia toru wodnego Szczecin – Świnoujście dla statków o znacznych rozmiarach przekraczających parametry dotychczas przyjmowanych przez te porty jednostek.

KARTA AKWENU	OZNACZENIE LITEROWE
	B
FUNKCJA PODSTAWOWA	
Obronność i bezpieczeństwo państwa (Zalew Szczeciński)	
FUNKCJE DOPUSZCZALNE	
1) Brak	

Akwen zgłoszony przez Ministerstwo Obrony.